

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาคน เป็นสิ่งสำคัญที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาประเทศไทยมาโดยตลอด และมุ่งให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา โดยมีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องภายใต้สถานการณ์ เงื่อนไข และการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มุ่งพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัย สอดแทรกการพัฒนาคนด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างวัฒนธรรมการถือคุณ พัฒนาทักษะให้คนมีการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต และปลูกฝังการพร้อมรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ม.ป.ป. : 11)

ทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการ ได้สนองตอบต่อแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) โดยจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ.2555-2559 และกำหนดยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานผู้เรียน ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกำหนดกลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงาน เพื่อเร่งรัดพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานผู้เรียน มุ่งเน้นให้ปรับหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน รวมถึงพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมเสริมทักษะพัฒนาผู้เรียนในรูปแบบที่หลากหลาย โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ และมีทักษะทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, ม.ป.ป. : 15-16)

กระบวนการเรียนการสอน เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบหลายด้าน เช่น ผู้เรียน ผู้สอน หลักสูตร รวมถึงการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นการให้ความสำคัญและพัฒนาองค์ประกอบเหล่านี้ จะเป็นการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา (สุภาพร จันทศิริ, 2550: 1) นอกจากนี้ สถานศึกษาต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องต่อความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542: 8) ดังนั้นจึงมีนักการศึกษาจำนวนมากที่สนใจในการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนตามแนวคิดของนักจิตวิทยาและนักวิจัยหลายท่าน ซึ่งผลการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนจะช่วยให้ผู้สอนได้ทราบถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน และได้ทราบถึงวิธีการหรือรูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนแต่ละคนชอบ ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนได้ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่

เหมาะสมสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน และจะส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมถึงมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนมากยิ่งขึ้น อันเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษา (พงษ์ศักดิ์ แป้นแก้ว, 2546: 8)

นอกจากนั้น การที่ประเทศไทยได้ก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ส่งผลกระทบต่อการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย ซึ่งต้องมีการเตรียมความพร้อมในหลายด้าน และส่งผลให้อุดมศึกษา ไทยต้องให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาที่เน้นเรื่องภาษาอังกฤษ และภาษาของประเทศในภูมิภาค อาเซียน เพื่อให้คนไทยสามารถสื่อสารกับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพิ่มโอกาสในการ ดำรงชีพและทำงานในระดับนานาชาติ(สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา,2556:1) ดังนั้นครูผู้สอนหรือ บุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษา ควรให้ความสำคัญกับการศึกษารูปแบบ การเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน นิสิต นักศึกษา ที่จะต้องเตรียมตัวให้มีความพร้อม ในการสื่อสารกับประเทศเพื่อนบ้านโดยใช้ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากล รวมถึงเพิ่มโอกาสในการทำงาน ในกลุ่มประเทศอาเซียนอีกด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ได้จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยกำหนดไว้เป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ กำหนดรายวิชาภาษาอังกฤษให้นักศึกษาทุกคนเรียนในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป จำนวน 2 รายวิชา และ รายวิชาเลือก ที่นักศึกษาสามารถเลือกเรียนภาษาอังกฤษได้ตามความสนใจ และกำหนดให้ แต่ละหลักสูตรจัดรายวิชาภาษาอังกฤษเฉพาะด้านไว้ในหลักสูตรอย่างน้อย 2 รายวิชาที่นักศึกษาในแต่ละ หลักสูตรต้องเรียน ทั้งนี้เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ และสื่อสารกับ ชาวต่างชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ ดังนั้นนักศึกษาจึงตระหนักถึง ความสำคัญของการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ และกระตือรือร้นในการเรียนยิ่งขึ้น ยิ่งไปกว่านั้น หลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษได้เปิดรับนักศึกษาที่ต้องการพัฒนาความรู้ทางภาษาอังกฤษ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญทักษะภาษาอังกฤษ สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

ดังนั้นผู้วิจัย จึงเห็นความสำคัญของการศึกษารูปแบบการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาแห่งนี้ กล่าวคือ การวิจัยจะเน้นศึกษารูปแบบการเรียนรู้ (Learning Styles) และผลสัมฤทธิ์ทางภาษาอังกฤษ (English achievement) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพราะ เป็นกลุ่มที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเป็นเวลา 5 ภาคเรียนและจะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพเมื่อศึกษาอยู่ ในชั้นปีที่ 4 จึงมีความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษอยู่ในระดับที่จะใช้งานได้ พร้อมกับจะวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางภาษาอังกฤษของนักศึกษา เพื่อนำผลการวิจัย ไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาต่อไป นอกจากนี้ข้อค้นพบที่ได้ยังสามารถใช้เป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนและการสอน ภาษาอังกฤษให้กับมหาวิทยาลัยอื่นๆได้อีกด้วย

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.2.1 เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางภาษาอังกฤษของนักศึกษา

1.2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางภาษาอังกฤษของนักศึกษา

1.3 สมมุติฐานการวิจัย

นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มีรูปแบบการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางภาษาอังกฤษ

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ซึ่งผู้วิจัยใช้แนวคิดการแบ่งรูปแบบการเรียนรู้ตามแบบของกราช่าและไรช์แมน (Grasha and Reichmann, 1975 : 88) โดยแบ่งรูปแบบการเรียนรู้ออกเป็น 6 แบบคือ

1.4.1.1 แบบอิสระ

1.4.1.2 แบบหลีกเลี่ยง

1.4.1.3 แบบร่วมมือ

1.4.1.4 แบบพึ่งพา

1.4.1.5 แบบแข่งขัน

1.4.1.6 แบบมีส่วนร่วม

1.4.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.2.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 95 คน

1.4.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 80 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางเจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608)

1.4.3 ตัวแปรที่ศึกษา

1.4.3.1 ตัวแปรอิสระได้แก่ ได้แก่ รูปแบบการเรียนรู้แบ่งเป็น 6 แบบ คือ

- 1) แบบอิสระ
- 2) แบบหลีกเลี่ยง
- 3) แบบร่วมมือ
- 4) แบบพึ่งพา
- 5) แบบแข่งขัน
- 6) แบบมีส่วนร่วม

1.4.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ 5 ภาคเรียน

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์ไว้ดังนี้

1.5.1 รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนที่สัมพันธ์กับองค์ประกอบด้านปัญญา อารมณ์ ลักษณะนิสัย รวมถึงประสบการณ์เดิมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่งผลต่อความสามารถของผู้เรียนในการรับข้อมูล มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และมีส่วนร่วมในประสบการณ์การเรียนรู้ โดยแบ่งเป็น 6 แบบตามการจำแนกรูปแบบการเรียนรู้ของกราสาและไรช์แมน (Grasha and Reichmann, 1975) คือ

1.5.1.1 แบบอิสระ (Independent) หมายถึง รูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนชอบคิดและทำงานด้วยความคิดเห็นของตนเอง ในขณะที่เดียวกันก็จะรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนๆร่วมชั้นเรียนด้วย ผู้เรียนจะเรียนเนื้อหาที่คิดว่าสำคัญ และเป็นผู้มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง

1.5.1.2 แบบหลีกเลี่ยง (Avoidant) หมายถึง รูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนไม่กระตือรือร้นในเนื้อหาวิชาที่เรียนและการเข้าเรียนในชั้นเรียน ไม่สนใจที่จะมีส่วนร่วมในการเรียนกับเพื่อนและอาจารย์ในชั้นเรียน รวมถึงไม่สนใจสิ่งที่เกิดขึ้นในห้องเรียนด้วย

1.5.1.3 แบบร่วมมือ (Collaborative) หมายถึง รูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยการร่วมกันแสดงความคิดเห็นและร่วมมือกันโดยใช้ความสามารถที่ทุกคนมีอยู่ ผู้เรียนจะให้ความร่วมมือกับอาจารย์ผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน รวมถึงชอบการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นๆ

1.5.1.4 แบบพึ่งพา (Dependent) หมายถึง รูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความอยากเรียนน้อยมาก จะเรียนเฉพาะสิ่งที่กำหนดให้เรียนเท่านั้นจะเห็นว่าอาจารย์และเพื่อนในชั้นเรียนเป็นแหล่งความรู้และเป็นผู้สนับสนุนในการเรียนได้ รวมถึงจะแสวงหาเพื่อนที่สามารถแนะนำเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องทำและวิธีการในการทำสิ่งนั้นๆ

1.5.1.5 แบบแข่งขัน (Competitive) หมายถึง รูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะเรียนรู้สิ่งต่างๆ เพื่อที่จะทำให้ดีกว่าเพื่อนคนอื่นๆในชั้นเรียน ผู้เรียนรู้สึกว่าจะต้องแข่งขันกับผู้อื่นๆ ในรายวิชานั้นๆ เพื่อให้ได้รับรางวัลตอบแทน

1.5.1.6 แบบมีส่วนร่วม (Participant) หมายถึง รูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนที่ดีในชั้นเรียน มีความยินดีที่จะเข้าเรียนในชั้นเรียน มีความรับผิดชอบต่อการเรียน และต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

1.5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสำเร็จที่ได้มาจากระบวนการเรียนการสอนที่สัมพันธ์กับองค์ประกอบด้านสติปัญญา และองค์ประกอบด้านอื่น แสดงผลออกมาในรูปของคะแนนหรือเกรดเฉลี่ยสะสม

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้จะมีประโยชน์ดังนี้

1.6.1 การจัดสภาพการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ จำแนกตามสถานภาพของนักศึกษา ที่จะสามารถเสนอแนะต่อมหาวิทยาลัยและส่วนงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา และ มหาวิทยาลัยเอกชนต่างๆที่มีการสอนภาษาอังกฤษ เป็นต้น

1.6.2 การสร้างรูปแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการนำนวัตกรรมทางการเรียนการสอนมาใช้ที่เหมาะสม เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านการใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสำหรับการสื่อสารในกลุ่มอาเซียน

1.6.3 การพัฒนาความสามารถทางภาษาของนักศึกษาที่จะสามารถใช้เป็นภาษาทางเลือกในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ